

مدارس نسوان از آغاز تا سال ۱۳۱۴

رباب حسینی

مشکلات ناشی از عدم تأسیس مدارس نسوان

در آن زمان تأسیس مدرسه دخترانه کار بسیار سخت و دشواری بود. عوام آموزش علم را، برای دختران، مغایر با مذهب می دانستند و اجازه نمی دادند دخترانشان به مدرسه بروند. هیچ کس خانه اش را برای مدرسه اجاره نمی داد، زیرا مردم آن جا را خانه فساد قلمداد کرده و مؤسس آن را به بی عفتی متهم می نمودند؛ حتی گاهی تابلوی آن را سنگ باران می کردند و دیوانگان را می گماشتند تا مزاحم شاگردان و مدیران مدرسه شوند. در چنین شرایطی، از طرف اولیاء امور وقت هم هیچ گونه حمایتی از مدرسه نمی شد و تمام مسئولیت حفظ و نگهداری انتظام مدرسه و امنیت جانی شاگردان با اولیاء مدرسه بود.^۵

سند شماره ۱ (نامه اسدالله اسفندیاری - مؤسس مدرسه انائیه استرآباد - به وزارت معارف در تاریخ ۱۱/۳۰/۱۳۰۵) مؤید مخالفت عوام با تأسیس مدرسه نسوان است.

تأسیس اولین مدارس ملی

مدرسه دوشیزگان

در اواخر دوره قاجاریه (۱۳۲۴ ق) زمانی که صنیع الدوله بر مسند وزارت معارف تکیه داشت، بی بی خانم وزیراف، یکی از زنان روشن فکر زمان، دبستان دخترانه دوشیزگان را بنیان گذاشت؛ اما اقدام او با مخالفت شدید عده ای روبه رو گشت؛ به طوری که می خواستند مدرسه را ویران کنند. بی بی خانم به وزارت معارف شکایت نمود؛ اما در جواب به او گفته شد که صلاح در این است که مدرسه تعطیل شود؛ و به این ترتیب مدرسه دوشیزگان تعطیل شد. مدتی بعد پس از به توپ بستن مجلس شورای ملی، بی بی خانم مجدداً نزد صنیع الدوله وزیر معارف رفت. این بار تقاضای وی پذیرفته شد، مشروط بر این که فقط دختران بین ۴ تا ۶ سال در مدرسه تحصیل نمایند و کلمه دوشیزه نیز از تابلوی مدرسه حذف شود^۶ (واژه دوشیزه را به علت این که مشخص کننده نوع جنسیت بود مناسب برای عنوان مدرسه نمی دانستند.)

در سال ۱۲۱۴ ش - مصادف با ۱۸۳۵ م - مبلغین مسیحی آمریکائی، اولین مدرسه چهار کلاسه پسرانه و دخترانه را در ارومیه تأسیس کردند. آنها سپس اجازه تأسیس مدرسه دخترانه ای را نیز در تهران گرفتند؛ مشروط بر این که هیچ دختر مسلمانی به آن مدرسه راه نداشته باشد. چهل سال بعد - در سال ۱۲۵۴ ش - به خواهش بنجامین وزیرمختار آمریکا، ناصرالدین شاه اجازه داد که دختران مسلمان هم به این مدرسه بروند.^۱ به این ترتیب، در سال ۱۲۷۵ ش، اولین دختران (خانم مریم اردلان و خانم مهرتاج رخشان) از مدرسه آمریکائی فارغ التحصیل شدند.^۲

در سال ۱۲۶۵ ش (۱۸۸۷ م) مدرسه سن ژوزف، توسط میسیون کاتولیک های فرانسوی، در تهران به خدمات فرهنگی پرداخت. این مدرسه بعدها به نام دبستان و دبیرستان منوچهری به رسمیت شناخته شد؛ ولی در سال ۱۳۲۰ ش - طبق دستور دولت وقت - از ادامه کار مؤسسات خارجی جلوگیری به عمل آمد؛ در نتیجه کلاس های فارسی دبستان و دبیرستان منوچهری منحل شد، ولی کلاس های فرانسه آن برای اطفال خارجی همچنان دایر بود. در سال ۱۳۳۲ ش به منظور هماهنگی مدرسه با مقررات وزارت فرهنگ، و به خواهش خواهران راهبه فرانسوی، بخش فارسی آن نیز گنوده شد و مدرسه با نام «دبستان و دبیرستان ژاندارک» به مدیریت خانم بدرالملوک مصفا (پازارگادی) شروع به کار کرد.^۳

مدرسه فرانکو پرسیان از دیگر مدارس بود که در سال ۱۲۸۷ ش (۱۹۰۸ م) به وسیله مسیو یوسف خان ریشارد (مؤدب الملک) به وجود آمد. پدر وی یکی از استادان مدرسه دارالفنون بود که ناصرالدین شاه او را از فرانسه استخدام نموده بود؛ وی بعد با یک بانوی ایرانی ازدواج کرد و به اسلام گروید.

یوسف خان ریشارد مدرسه فرانکو پرسیان را ابتدا به صورت کلاس خصوصی در منزل خود تأسیس کرد؛ و چند سال بعد این مدرسه به یکی از بهترین مدارس دخترانه تبدیل شد. این مدرسه دارای آزمایشگاه و لوزام سمعی و بصری نیز بود.^۴

مدرسه ناموس

مدرسه مزبور را به نام وی صادر کرد. خانم فرح الملوك خود در تهران تحصیل نموده و دارای تصدیق نامه وزارت معارف بود. او قبل از تأسیس مدرسه، دوازده سال در مدارس دیگر تدریس نموده بود و با کار تعلیم و تربیت آشنائی کامل داشت^۱. (ر. ک به سندهای ۲، ۳، ۴).

در سال ۱۲۸۶ ش علی رغم شرایط بسیار سخت اجتماعی، دبستان ناموس توسط طوبی خانم آرموده - در خیابان فرمانفرما - تأسیس شد. وی با اخذ تدابیر لازم، و با پیش بینی برنامه های متناسب با فکار مردم، کار خود را شروع کرد؛ چنان که هر سال مجالس روضه خوانی در مدرسه ترتیب می داد. از اولیاء شاگردان دعوت به عمل می آورد و آیه های قرآن را که خداوند در آن ها آموختن علم و دانش را از اهم وظایف مسلمانان دانسته، گوشزد می نمود، و به این تدبیر از آشوب و جنجال و مزاحمت مردم جلوگیری می کرد^۲. مدرسه ناموس بعدها به صورت یکی از مهم ترین و مجهزترین مدارس متوسطه تهران درآمد^۳.

مدرسه حسنا

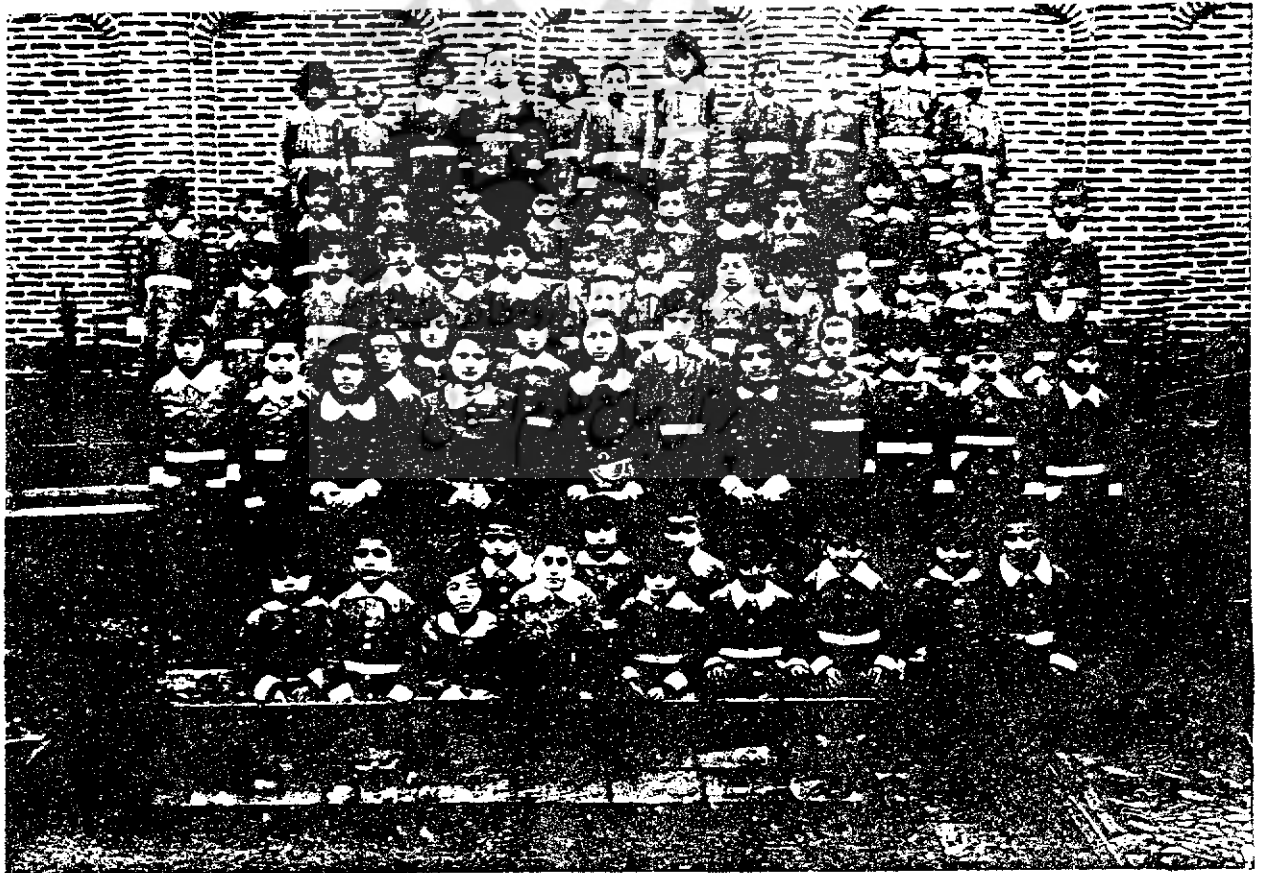
این مدرسه در سال ۱۳۳۶ ق به مدیریت خانم سکینه شهرت، و به تشویق حاج میرزا حسن رشديه - پایه گذار مدارس ایران - در خیابان پهنوی (ولیعصر) چهارراه معزالسلطان تأسیس گردید و پس از مدتی تغییر نام داده، به مدرسه ژاله موسوم شد. مدرسه مزبور دارای دوازده کلاس بود و سال ها در منطقه فوق از مدارس معتبر تهران به حساب می آمد^۱.

مدرسه فرحیه نوباوگان

در سال ۱۳۳۵ ق وزارت معارف و اوقاف، پس از اخذ ضمانت نامه و التزام نامه از خانم فرح الملوك، با تقاضای نام برده - مبنی بر اجازه تأسیس یک باب مدرسه ابتدائی، به نام فرحیه نوباوگان، در چهارراه حاج شیخ هادی - موافقت نمود و امتیازنامه

مدرسه عفتیه

مدرسه عفتیه از دیگر مدارسی بود که در سال ۱۲۸۹ ش، در خیابان سیروس تهران، توسط خانم صغیه یزدی به تشویق شیخ محمد

معلمین و محصلین دبستان دوشیزگان ملایر در سال ۱۳۱۴ شمسی

حسین یزدی شوهر نام برده - که یکی از روحانیون طراز اول تهران به شمار می رفت و به عنوان حاکم شرع برای نظارت بر تصمیمات مجلس انتخاب شده بود - تأسیس گردید^{۱۱}.

در شهرستان ها نیز مدارس در همان زمان دایر شد که معروف ترین آنها مدرسه فروغ بود که در یک شرایط بسیار آشفته و پر هرج و مرج، در شهر مشهد - که یک شهر مذهبی بود - توسط خانم فروغ آذرخشی دایر شد^{۱۲}. در اصفهان مکتب خانه شرعیات را در سال ۱۲۹۶ ش می توان نام برد که مؤسس آن خانم صدیقه دولت آبادی بود^{۱۳}. در فارس نیز مدرسه عصمتیه شایان ذکر است، که توسط آقای خوشنویس زاده، و به سرپرستی خانم «حیا»، در سال ۱۳۰۰ ش تأسیس شد و شروع به کار کرد. مدرسه عصمتیه یک مدرسه شش کلاسه بود که تا سال ۱۳۱۴ ش هنوز فاقد امتیازنامه رسمی از وزارت معارف بود^{۱۴}. آقای خوشنویس زاده در قسمتی از نامه خود به وزارت معارف چنین می نویسد: «فدوی با هزار گونه مشکلات، زیاد از چهارده سال است دبستان شش کلاسه عصمتیه را تأسیس نموده و هر ساله عده از محصلات موقه به اخذ تصدیق نامه شده اند. سه سال است به اسم این که دبستان عصمتیه هنوز امتیاز در

دست ندارد، محصلات این دبستان - موقع امتحانات سالیانه - ضمیمه دبستان های دیگر شده و به اسم آن دبستان تصدیق نامه گرفته...»

در رابطه با امتیاز مدارس، خانم فخری قومی (خشایار وزیری) در صفحه ۱۴۶ کتاب کارنامه زنان مشهور ایران می نویسد: «در سال ۱۳۱۰ خورشیدی امتیاز رسمی وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه به نام بانو عزت الشریعه صادر و مدرسه ابتدائی محمودیه دوشیزگان به رسمیت شناخته شد؛ تا تاریخ فوق، تشکیل مؤسسات فرهنگی احتیاج به اجازه رسمی نداشت و در آن سال از طرف دولت وقت مقرراتی وضع شد. مدارس موجود به رسمیت شناخته شد و تأسیس مدارس جدید مستلزم صدور امتیاز رسمی گردید...» اقا اسناد موجود در سازمان اسناد ملی ایران حاکی از آن است که افراد از ابتدا - برای تأسیس مؤسسات فرهنگی - موظف به اخذ امتیازنامه از وزارت معارف بودند. گرفتن این امتیازنامه مستلزم تهیه محل مناسب، ارائه التزام نامه رعایت مواد پروگرام دولتی (ر. ک به سندهای ۲، ۳، ۴) و ضمانت نامه اخلاقی بود. البته گاهی بعضی افراد بدون امتیازنامه اقدام به تأسیس مدرسه و کلاس های اضافی

(مشاوران دبستان هرگز نباید در خانه آموزگار دبستان خود به تدریس بپردازند)

محصلان دبستان شاهی هنگام ورزش در سال ۱۳۱۴ شمسی

می نمودند. در ۲۷ مهر ماه ۱۳۰۹ ش - به موجب اصل ۲۷ متمم قانون اساسی - قانونی راجع به رسمیت مدارس ملی که تا آخر خرداد سال ۱۳۰۹ ش دایر بودند، مشتمل بر یک ماده و یک تبصره، از تصویب مجلس گذشت که در آن شرایط سنی و اخلاقی مدیر قید شده بود. در تبصره این قانون گفته شده مدارسی که در تاریخ تصویب ماده فوق مفتوح بوده اند حق ندارند کلاسی اضافه از آنچه دارند داشته باشند؛ مگر وقتی که شرایط جزء سوم از ماده دهم قانون اساسی معارف - مصوب ذی قعدة ۱۳۲۹ ق - را حائز گردند. متن سواد قانون فوق در سند شماره ۵ عیناً به نظر می رسد. از جمله دیگر اسنادی که در این رابطه می توان ذکر کرد، نامه ای از قسمت دایره تعلیمات عمومی اداره کل معارف است به وزارت معارف، که در رابطه با تأسیس کلاس های اضافی مدارس ملی و امتیازنامه آنها در تاریخ ۱۳۱۲/۲/۲۵ نوشته شده (ر. ک به سند ۶)

شرایط پرداخت اعانه به مدارس ملی اناث نیز - براساس تعداد کلاس ها و میزان قبولی شاگردان - مشخص شده است. به موجب این نظام نامه، مدارس اعانه بگیر موظف بودند به نسبت اعانه ای که دریافت می دارند، تعدادی از شاگردان را که وزارت معارف معرفی می نماید به طور مجانی در مدرسه بپذیرند. (ر. ک به سند ۷) از دیگر اسنادی که در این رابطه می توان ذکر کرد، صورت تقسیم کمک خرج مدارس ملی ذکور و اناث و دستور پرداخت آن به اداره محاسبات - در تاریخ بیستم اسفند ماه ۱۳۰۸ ش - می باشد. (ر. ک به سند ۸)

مدارس ملی چنان که از اسناد برمی آید، گاهی از اهالی محل نیز اعانه دریافت می داشتند. (ر. ک به سند ۹)

تأسیس مدارس دولتی

در سال ۱۲۹۷ ش نصیرالدوله، وزیر معارف کابینه وثوق الدوله^{۱۶} پس از تأسیس اداره تعلیمات نسوان، اقدام به تأسیس ده مدرسه دولتی و یک مدرسه تربیت معلم به نام دارالمعلمات کرد. مدارس دولتی از شماره ۳۱ تا شماره ۴۰ نام گذاری شده و در نواحی ده گانه تهران به ترتیب ذیل شروع به کار کردند^{۱۷}:

پرداخت اعانه به مدارس ملی

در هفدهم اسفند ماه ۱۳۰۸ ش به منظور پرداخت کمک خرج به مدارس ملی تهران، نظام نامه ای مشتمل بر شش ماده به تصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی رسید و به موجب قانون مصوب شش بهمن ماه ۱۳۰۸ ش به مورد اجرا گزارده شد. در این نظام نامه

مدرسه نمره ۳۱	در ناحیه ارک	به مدیریت	فرنگیس خانم	با ۱۰۵ دانش آموز
مدرسه نمره ۳۲	در ناحیه دولت	به مدیریت	افسر الملوک خانم	با ۱۱۰ دانش آموز
مدرسه نمره ۳۳	در ناحیه حسن آباد	به مدیریت	درخشنده خانم	با ۱۱۴ دانش آموز
مدرسه نمره ۳۴	در ناحیه سنگلج	به مدیریت	حشمت خانم	با ۱۱۲ دانش آموز
مدرسه نمره ۳۵	در ناحیه قنات آباد	به مدیریت	محترم خانم	با ۱۱۴ دانش آموز
مدرسه نمره ۳۶	در ناحیه محمودیه	به مدیریت	فاطمه خانم	با ۳۵ دانش آموز
مدرسه نمره ۳۷	در ناحیه قاجاریه	به مدیریت	سکینه خانم اعزازی	با ۱۱۵ دانش آموز
مدرسه نمره ۳۸	در ناحیه بازار	به مدیریت	حاجیه خانم	با ۱۰۴ دانش آموز
مدرسه نمره ۳۹	در ناحیه عودلاجان	به مدیریت	مرصع خانم	با ۱۰۴ دانش آموز
مدرسه نمره ۴۰	در ناحیه شهرنو	به مدیریت	کوکب السادات خانم	با ۲۵ دانش آموز

در این مدارس علاوه بر سایر دروس، هنرهای یدی از جمله قالی بافی، خیاطی و بافندگی نیز تعلیم داده می شد.^{۱۸}

دارالمعلمات

دوره تحصیل در مدرسه دارالمعلمات ۴ سال بود که به دو قسمت تقسیم می شد. در قسمت اول مطابق پروگرام سه ساله متوسطه اناث می دیدند.^{۱۹}

پیردازند.»

(آمار مدارس نسوان و میزان فارغ التحصیل های اناث از سال ۱۲۹۱ شمسی)

به ضرورتی تا قبل از سال ۱۲۹۷ شم مدارس نسوان فقط منحصر به مدارس مئلی در تهران و بعضی از نقاط کشور بود که اطلاع دقیقی از تعداد آنها در دست نیست؛ ولی در سال ۱۲۹۷ شم تعداد مدارس اناث تهران ۴۹ باب و تعداد مدارس ذکور نیز ۴۹ باب بود. این مقایسه هنگامی به عمل آمده که تعدادی از مدارس مئلی ذکور به علت ضعف مالی و عده توجه وزارت معارف - منحل شده بودند. در این رابطه هیئت مدیران مدارس مئلی - در نامه خود به وزارت معارف و اوقاف - در سال ۱۲۹۷ شم چنین می نویسند: «در سنه ۱۳۲۹ مطابق راپورت رسمی وزارت معارف عده مدارس ذکور این شهر بالغ بر هفتاد و هشت بود که از این عده ۶۴ باب فقط مئلی، و به توسط موسسین خصوصی دائر بود. و امساله بر حسب تحقیقات، از مجموع مدارس مئلی، ۲۵ باب بیش تر باقی نمانده.»^{۲۴}

تعداد فارغ التحصیل های مدارس، به طوری که از اسناد برمی آید، در سال ۱۲۹۱ شم در دوره ابتدائی سه نفر، در سال های ۱۲۹۲ و

دارالمعلمیات ابتدا ضمیمه مدرسه فرانکو پرسیان گردید و ریاست آن به یوسف خان ریشارد (مؤدب الملک) واگذار شد.^{۲۵} اولین جشن رسمی مدارس دختران نیز - پس از پایان کلاس های قسمت اول دارالمعلمیات - در فرانکو پرسیان برگزار شد و از طرف وزیر معارف، نصیرالدوله، دو کلام الله مجید به دو تن از شاگردان تور و دویم (خانم حرمت سپانلو و خانم بدرالملوک) اهدا گردید.^{۲۶} این مدرسه در سال ۱۳۰۰ شم از فرانکو پرسیان جدا و بانوفصیح الممیک مهام مدیریت آن را به عهده گرفت؛ ولی در سال ۱۳۰۴ شم دکتر عیسی صدیق - رئیس تعلیمات نسوان - یک بانوی فرانسوی را که «هلن هس» نام داشت برای اداره امور دارالمعلمیات تعیین نمود و دروس تدبیر منزل، تعلیم و تربیت و روان شناسی کودک را به سراد درسی آن اضافه نمود.^{۲۷} میرزا علی اصغر خان حکمت در صفحه ۱۲۹ تقویم معارف سال ۱۳۰۷ شم مدت تحصیل در دارالمعلمیات را پنج سال ذکر کرده و می نویسد: «شاگردان این مدرسه از پرداخت شهریه معاف می باشند؛ مشروط بر این که در موقع ورود مترجم شوند که بعد از اختتام دوره تحصیلات، به عده سنوائی که در مدرسه بوده اند موظفاً در مدارس دولتی - مطابق مقررات و دستورات وزارت معارف - تدریس نمایند؛ و آنرا مکلفند که مطابق نظام نامه شهریه را

دوران و محصلان دبستان دولتی شاهدخت رشت در سال ۱۳۱۴ شمسی

۱۲۹۳ ده نفر. در سال ۱۲۹۴ چهل و سه نفر، در سال ۱۲۹۵ هشتاد و نه نفر، در سال ۱۲۹۶ یک صد و سی و پنج نفر. در سال ۱۲۹۷ پس از تأسیس مدارس دولتی یک صد و چهل و یک نفر، در سال ۱۲۹۸ یک صد و هفده نفر، در سال ۱۲۹۹ یک صد و چهل و نه نفر، در سال ۱۳۰۰ یک صد و پنجاه و یک نفر، در سال ۱۳۰۱ یک صد و هشتاد نفر، در سال ۱۳۰۲ سیصد و نه نفر، در سال ۱۳۰۳ سیصد و سیزده نفر، در سال ۱۳۰۴ سیصد و هشتاد نفر، در سال ۱۳۰۵ چهارصد و پنجاه و یک نفر، در سال ۱۳۰۶ ششصد و چهل و نه نفر، در سال ۱۳۰۷ فارغ التحصیلان دوره ابتدائی هفتصد و شصت و دو نفر و اولین فارغ التحصیلان دوره متوسطه چهل نفر، در سال ۱۳۰۸ در دوره ابتدائی یک هزار و بیست و نه نفر و در دوره متوسطه شصت و شش نفر، در سال ۱۳۰۹ در دوره ابتدائی یک هزار و صد و بیست و نه نفر و در دوره متوسطه چهل و هشت نفر، در سال ۱۳۱۰ در دوره ابتدائی یک هزار و سیصد و هشتاد و چهار نفر و در دوره متوسطه نود و پنج نفر، در سال ۱۳۱۱ در دوره ابتدائی یک هزار و سیصد و چهار نفر و در دوره متوسطه یک صد و بیست نفر بودند، و در سال ۱۳۱۲ تعداد فارغ التحصیلان مدارس ابتدائی به یک هزار و هفتصد و سی نفر و فارغ التحصیلان دوره متوسطه به دویست و سی و پنج نفر رسید. در سند شماره ۱۰ میزان فارغ التحصیلان اناث در دوره ابتدائی و متوسطه از سال ۱۲۹۱ تا ۱۳۱۲ مشخص و با فارغ التحصیلان مذکور مقایسه شده است.

اولین گروه دخترانی که به دانشگاه راه یافتند

در سال ۱۳۱۴ ش پس از تأسیس دانشگاه بالاخره اولین گروه دختران که عبارت بودند از خانه های شاهزاده اسکندری، شمس الملوک مضاحب، بدرالملوک بامداد، سراج النساء (دختری که از هندوستان برای تحصیل در دانشکده ادبیات به ایران آمد)، مهرانگیز منوچهریان، زهرا بیات اسکندری، بتول سمیعی، طوسی حائری، شایسته صادق، تاج الملوک نخعی، فروغ کیا، زهرا کیا (خانمتری) به دانشگاه راه یافتند؛ که همگی آنها از زنان دانشمند، فعال و خدمت گزاران سرشناس اجتناب به شمار نمی روند. ۲۵

- ۱- پری شیخ الاسلامی، زن در ایران و جهان ص ص ۱۲۱-۱۲۰ و بدرالملوک بامداد، زن ایرانی از انقلاب مشروطیت تا انقلاب سفید ص ۴۵.
- ۲- فخری قویمی (خشیاباز وزیری)، کارنامه زنان مشهور ایران از قبل از اسلام تا عصر حاضر ص ۱۲۶.
- ۳- همان مرجع ص ۱۲۸.
- ۴- پری شیخ الاسلامی، پیشین ص ۴۵۱.
- ۵- قویمی، پیشین ص ۱۵۱.
- ۶- همان جا ص ص ۱۳۲-۱۳۱.
- ۷- همان جا ص ص ۱۳۴-۱۳۳ و سند آ. ب ۶/۶۳۸ (اسناد آموزش و پرورش سازمان اسناد ملی ایران سری ب).
- ۸- بامداد، پیشین ص ۴۱.
- ۹- سند آ. ب ۳/۶۹۶.
- ۱۰- قویمی، پیشین ص ۱۴۴.
- ۱۱ و ۱۲- همان جا، ص ۱۴۱.
- ۱۳- بامداد، پیشین ص ۵۱.
- ۱۴- سند آ. الف ۴/۷۵۲.
- ۱۵- سند آ. ب ۱/۶۹۴.
- ۱۶- بامداد، پیشین ص ۶۲.
- ۱۷- سالنامه وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، یونیت بیل ص ص ۵۲ و ۵۳ و ۵۷.
- ۱۸ و ۱۹- همان جا، ص ۷۷.
- ۲۰ و ۲۱- بامداد، پیشین ص ۶۲.
- ۲۲- قویمی، پیشین ص ۱۴۹.
- ۲۳- سند آ. الف ۳/۶۰۶.
- ۲۴- سند آ. الف ۲/۶۰۶.
- ۲۵- بیست و هشت هزار روز تاریخ ایران و جهان ص ۲۵۸ و بامداد، پیشین ص ۹۹.

سند شماره ۱

[اداره معارف و اوقاف استرآباد به وزارت معارف و اوقاف،

[۱۳۰۵/۱۱/۳۰]

اداره معارف و اوقاف استرآباد نمره ۱۲۱۸، تاریخ ۳۰۵/۱۱/۳۰

مقام منبع وزارت جلیله معارف و اوقاف دامت شوکتہ

نظر باینکه این بنده برای تأسیس مدرسه انائیه شهر استرآباد مصادف با کشمکشهای محلی واقع شده بودم و با توجهات کامله وزارت جلیله متبوعه باظهارات غیرمشروح یکمده مخالفین مدرسه مذکوره ترتیب اثر نداده و همه قلم در پیشرفت آنمدرسه موفقیت حاصل نموده است بنابراین من باب راپورت بوزارتخانه معروض میدارد که احصائیه فعلی محصولات مدرسه مزبوره متجاوز از هفتاد و پنج نفر و محصولات اکابر آن در حدود بیست نفر است - اسدالله اسفندیاری مهر. اداره معارف و اوقاف استرآباد

سند شماره ۲

[تقاضانامه موسس مدرسه فرحیه نوباوگان به وزارت معارف و اوقاف ۱

[مرداد ۱۳۳۵]

مورخه دوازدهم شهر شوال المکرم ۱۳۳۵ مطابق ۱ برج اسد

مقام منبع وزارت جلیله معارف و اوقاف و صنایع دامت شوکتہ

این کمیته فرح الملوک متعلقه جناب جلالتماب اجل آقای حاج ابوالقاسمخان مترجم و منشی سابق سفارت بیه هولاند در خیال تأسیس مدرسه اناث هشتم مطابق مقررات وزارت جلیله معارف استدعا مینماید اجازه آنرا مرحمت فرمایند و بهر قسم که با سایر مدارس نسوان و مدیره های محترمه قرار داده شده با این کمیته هم از همان قرار رفتار فرمایند یقین است از راه معارف پروری از قبول این تقاضا مضایقه نفرموده بین الاماثل و الاقران مفتخر و سرافرازم خواهند فرمود محض خدمت بعالم نسوان و ترویج معارف ایران با کمال صمیمیت خود را برای انجام این خدمت حاضر کرده ام امر اولیای امور معارف مطاع است

سند شماره ۳

[وزارت معارف به اداره کل معارف و تعلیمات عمومی ۶ شهریور

[۱۳۳۵]

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، اداره تفتیش کل، دایر

معارف، تاریخ ۶ برج سنبله ثیلان ثیل ۱۳۳۵

اداره محترمه کل معارف و تعلیمات عمومی

از قرار راپرت داخله معلوم میشد که فرح الملوک خانم که چندی قبل از وزارت جلیله معارف تقاضای اجازه نامه افتتاح یکباب مدرسه ابتدائی نسوان نموده بود تمام شرایط دریافت اجازه نامه را موجود کرده است. حیاط متناسبی هم برای مدرسه در چهارراه حاج شیخ هادی اجاره نموده است التزام نامه و ضمانت نامه خود را هم ارسال داشته است و دیگر چیزی باقی ندارد لهذا لازم هست که از طرف وزارت جلیله برای مشارالیه حکم اجازه نامه صادر گردد. مدیر مسطوره دارای دیپلم رسمی مدرسه ابتدائی هم می باشد و اسم مدرسه هم (فرحیه نوباوگان) است. امضاء

ذیل سند

۱ - مدارس ذیل چند ماه است که بسته شده است (۱) شمشیه ترقی نسوان (۲) حجاب و شعبه آن (۳) تأدیبات البنات (۴) فخریه حجاب (۵) ابتدائیه ایران دخت (۶) دبستان معرفت. امضا

۲ - اداره محترم تفتیش کل البتہ خاطر محترم مستحضر است که بموجب رأی شورای معارف بنا بود چنانچه از مدارس نسوان موجوده مدرسه بسته شود بعضی آن اجازه صادر شود. لهذا لازم است آن اداره محترمه توضیح فرمایند که عوض کدام مدرسه تازه بسته اجازه را صادر نمایند. امضاء

سند شماره ۴

[وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، نمره کتاب ثبت ۱۹۶۶

تاریخ ۶ سنبله ۱۳۳۵]

چون علیامخدره فرح الملوک خانم از وزارت معارف تقاضای تأسیس مدرسه بجهت نسوان موسومه بمدرسه (فرحیه نوباوگان) نموده که در حد ابتدائی با التزام رعایت تمام مواد پرگرام دولتی افتتاح دارد علیهذا امتیاز مدرسه فوق الذکر بمشارالیه داده می شود که از این تاریخ درصدد افتتاح برآمده و هر ماهه راپورت لازمه بوزارت معارف ارسال داشته و در کلیه امور مدرسه خود را مشول این وزارتخانه بدانند. امضاء

سند شماره ۵

[وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه]

سواد مراسله نمره ۵۸۰۲ مورخه ۹/۵/۱

نظر باصل ۲۷ متمم قانون اساسی مقرر میداریم - محل صحه مبارک ماده اول - قانون راجع برسمیت مدارس ملی که در تاریخ

۲۷/مهر/۱۳۰۹ شمسی بتصویب مجلس شورا ملی رسیده و منضم به این دست خط است بموقع اجراء گذارده شود
ماده ۲ - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند. به تاریخ دوم آبان ماه ۱۳۰۹

قانون راجع برسمیت مدارس ملی

ماده واحده - مدارس ذکور و اناث ملی که تا آخر خرداد سال ۱۳۰۹ مفتوح بوده در صورت احراز شرایط ذیل از طرف وزارت معارف برسمیت شناخته میشوند

- ۱ - مدیر کمتر از ۳۰ و مدیره کمتر از ۲۸ سال نداشته باشد
- ۲ - مدیر یا مدیره باید محکوم بارتکاب جنحه و جنایت نشده معروف بفساد اخلاق و عادات مذمومه نیز نباشند
- ۳ - بنای مدرسه موافق ملاحظات حفظ الصحه که از طرف وزارت معارف مقرر شده است فراهم باشد
- ۴ - حسن اخلاق و رفتار و لیاقت و صلاحیت مدیر یا مدیره را وزارت معارف تصدیق کند

تبصره مدرسی که از تاریخ تصویب ماده فوق مفتوح بوده حق ندارند کلاس اضافه از آنچه دارند - داشته باشند مگر وقتیکه شرایط جزء سوم از ماده دهم قانون اساسی معارف مصوب ذی قعدة ۱۳۲۹ را حائز گردند

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هفتم مهر ماه یک هزار و سیصد و نهم شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

مبنی بر اینکه در آخر خرداد و قبل از ۲۷ مهر ماه ۳۰۹ چند کلاس بوده با تعیین سن مدیر یا مدیره و صلاحیت او برای اداره کردن مدرسه از اداره تفتیش استعلام نموده اداره مزبوره هم نسبت بهریک پس از تحقیقات لازمه جوابی فرستاد که برطبق آن امتیاز هر مدرسه صادر گردید و برطبق تبصره ماده واحده فوق الذکر بمدریان و مدیران مدارس که کلاسهای اضافه علاوه بر آنچه که در امتیازنامه آنها قید شده بود در مدرسه داشتند اخطار شد که یا نسبت بانحلال کلاسهای اضافی اقدام کرده یا اینکه برای اداره کردن آنها مدیر یا مدیره که برطبق ماده دهم قانون اساسی معارف واجد شرایط باشند معرفی کند در جواب بعضی از آنها بدون تعیین مدیر یا مدیره واجد شرط تقاضای امتیاز کلاسهای اضافی را بنام خود نموده برخی صلاحیت خود را بیش از آنچه که از طرف اداره تفتیش تصدیق و برطبق آن امتیاز صادر گردیده دانسته کتباً اعتراض کرده اند. مدارس نوپا و گان و بدریه و حسنات و نصریه فرهنگ و ساداتیه و معصومیه و حجاب نسوان و مخدرات و نصریه پردگیان و تربیت نسوان و محمودیه دوشیزگان و متوسطه دختران در ردیف مدارس دسته اول و مدارس اعظمیه و تربیت دختران و عصمت در ردیف مدارس دسته دوم بشمار میآیند عقیده این اداره بر انحلال کلاسهای بدون امتیاز بود ولی چون مقرر فرمودند مراتب را راپورت دهد لذا بدینوسیله خاطر مبارک را از جریان امر مستحضر میسازد تا هر نوع مقرر فرمایند از همانقرار اطاعت شود. امضاء

سند شماره ۹

[وزارت داخله به حکومت گلپایگان و کمره و خوانسار ۱۳۱۱/۳/۱۹]

وزارت داخله، اداره دوم نمره ۲۳۳۷ تاریخ ۱۳۱۱/۳/۱۹
گلپایگان

حکومت گلپایگان و کمره و خوانسار

احمدی از گلپایگان عریضه بخاکپای مبارک همایونی ارواحنا فداه تقدیم داشته که خیال دارد مدرسه نسوان در گلپایگان تأسیس نماید و استدعا کرده است که بوسیله حکومت و بلدیة از اهالی اعانه گرفته بشود قدغن نمائید بمشارائیه جواب بدهند که دادن اعانه اختیاری است مداخله حکومت و بلدیة مورد ندارد - امضاء
جواشی

۱ - آقای مظفری با مراجعه بدفتر احصائیه جواب بنویسد که این احصائیه مربوط به چه تاریخ است. اگر راجع به آخر سال تحصیلی است در دفتر قید شود

سواد مطابق با اصل است

۱۳/۲/۱۷

سند شماره ۶

[اداره کل معارف به وزارت معارف، ۱۳۱۲/۲/۲۵]

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، اداره کل معارف، دایره

تعلیمات عمومی، نمره ۱۹۲۲ تاریخ ۱۳۱۲/۲/۲۵

مقام منبع وزارت جلیله متبوعه دامت شوکته

پس از تصویب ماده واحده در تاریخ ۲۷ مهر ماه ۱۳۰۹ راجع به امتیاز مدارس ملی از طرف مجلس شورای ملی برای هریک از مدارس ملی مرکز دوسیه مخصوص تنظیم کرده وضعیت هریک را

الاکم معادسا وقولہ اشکرنا
نمبر ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹

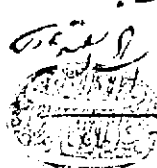
۳۰/۱۱/۳۰

اداره کتب و اسناد

مقام مینوع وزارت چیلد سرف و اداری دفتر

ف. ک. ک. ک.

نظر بانیکه این نبره برای تائیس مدرسہ انانیتہ شہر تیراہر متصلات
محل وقوع شدہ لجم و باوقیات کا مد وزارت چیلد سرف و اداری
غیر مشروح یکجہ مخالفین مدرسہ مذکورہ ترتیب اثر ندادہ و ہمہ قسم در
آن مدرسہ موقوفیت حاصل نموده است بنا بر این فرمایا راپرت نوزاد
مدرسہ و فرمایا کہ حصہ فنی محصلت مدرسہ مذکورہ متجاوز از مقدار
نظر محصلت کتاب را از در حد و پیت لغت است۔

مدرسہ انانیتہ شہر تیراہر
تاریخ
محل وقوع

اداره کتب و اسناد
مقام مینوع وزارت چیلد سرف و اداری دفتر

تاریخ ۱۳۰۵
شماره ۹۱

موسسه خرد و دانش
۱۳۳۵
مطابق تاریخ ۱۳۰۵

موسسه
مطابق

مقام منبع وزارت جلیه معارف و اوقاف و صنایع

سوالی
اولی

در این کتب شرح و تفسیر معانی و اصطلاحات علمیه و فقهیه

دو

مترجم و مؤلفان معارف بهیم بنو لادن در حیات با کسر بدست

بها

مطابق معارف وزارت جلیه معارف و اوقاف و صنایع

و در

از نظر حکمت فریاد و هر قسم به با سایر مدارک سوالی

بها

با ترجمه هر دو مورد به شرح کتب هم از بهای قرار قرار

نقص

مختصر قدرت عالم نوزاد و روح معارف در اولی با و

صمیمیت

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

سواد برپایه شماره ۸۱۲ مورخه ۱۷/۱۱/۱۳۰۱ کما وزارت
که اصل آن بنمره ..... ثبت شد
اداره ۱۳۰۱

فکر به سلام قسم آنگون بهر تفریح در
در روز چهارم راجع به کتب مدرسه که در تاریخ ۱۲/۱۱/۱۳۰۱
برای احوال دراز بود

۱- آ - ثبت کتب مدرسه و این فنون مشتمل بر ۱۳۰۱

کتابت راجع به کتب مدرسه

۵- واحد ۵ - برابر دفتر وزارت مع که تا آذرماه ۱۳۰۱ تقویم برده در صورت آموختن در وزارت
وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

۱- میر کتبی ۲۰ درجه کتبی ۲۸ کتابت

۲- میر کتبی ۱۰ درجه کتبی ۱۰ کتابت

۳- بن کتبی ۱۰ درجه کتبی ۱۰ کتابت

۴- حشر اصدقی ۱۰ درجه کتبی ۱۰ کتابت

تقریباً در هر یک از این کتب در هر یک از این کتب در هر یک از این کتب

این قانون که مشتمل بر ۱۰ درجه کتبی ۱۰ کتابت

سواد برپایه شماره ۸۱۲ مورخه ۱۷/۱۱/۱۳۰۱

۱۱۴

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

بتاریخ ۲۵/۴/۱۳۱۴
نمره ۱۹۲۲ ضمیمه

داره
ایره

نام نیست و در دست خود بر وجه دست نوشته

پرزاد تقوی هم در روز پنجشنبه ۲۲ بهمن ۱۳۰۹ راجع به تیز مدرسه در طرف معلمان
 بخار یکی در مدرسه که در آنجا حضور داشته اند وضعیت امریکه خبری در آنجا
 و نیز در ۲۷ بهمن ۱۳۰۹ چند نفر هم تعیین شد در بایگ و در وقت اداری در آنجا
 کده مدرسه در روز پنجشنبه ۲۷ بهمن ۱۳۰۹ در بایگ و در وقت اداری در آنجا
 جویز فرستاد که بطریق آه تیز مدرسه صادر گردد و بطریق ترجمه هم در وقت اداری
 بدو راه و در دست مدرسه که بکده حاضر شده بود که در آنجا نام آنها قید شد
 در مدرسه در آنجا هم نسبت بکده که در آنجا قید شد که بایگ را با مدرسه
 کده آنها در بایگ که بطریق هم در آنجا قید شد که بایگ را با مدرسه
 در بایگ بعضی در آنجا بده تعیین میگردید و در بایگ حاضر است که بایگ را با مدرسه
 نام خود معلم غیر معتمد خود را نیز در آنجا قید کرد که در وقت اداری

تفصیلات و توضیحات
 در خصوص ...
 ...

ردیف	شرح	مبلغ	توضیحات
۱۰	...	۱۰۰	...
۲۰	...	۲۰۰	...
۳۰	...	۳۰۰	...
۴۰	...	۴۰۰	...
۵۰	...	۵۰۰	...
۶۰	...	۶۰۰	...
۷۰	...	۷۰۰	...
۸۰	...	۸۰۰	...
۹۰	...	۹۰۰	...
۱۰۰	...	۱۰۰۰	...
۱۱۰	...	۱۱۰۰	...
۱۲۰	...	۱۲۰۰	...
۱۳۰	...	۱۳۰۰	...
۱۴۰	...	۱۴۰۰	...
۱۵۰	...	۱۵۰۰	...
۱۶۰	...	۱۶۰۰	...
۱۷۰	...	۱۷۰۰	...
۱۸۰	...	۱۸۰۰	...
۱۹۰	...	۱۹۰۰	...
۲۰۰	...	۲۰۰۰	...

مجموع ...
 ...
 ...

نظامنامه پرداخت اعانه مدارس ملی طهران

.....
.....

ماده اول - مدارس کمک خرج داده میشوند که ولجده شرایط ذیل باشند .

۱ - مدارس ابتدائی که دارای شش کلاس کامل و استعداد تعلیم و تربیت لافل بکوه پنجاه نفر شاگرد را داشته باشند .

ب - مدارس متوسطه که هر یک از کلاسهای دوره اول آن لافل سی نفر و هر یک از کلاسهای دوره دوم آن لافل بیست و پنج نفر شاگرد داشته باشد .

ج - مدارس که مقررات و نظامنامهها و کلبه دستورهای وزارت معارف را نسبت به انتخاب معلمان و تهیه اقالیه و لوازم علمی و تدارک محل و تربیت اموری کاملاً مراعات کرده باشند .

تبصره - در صورت تساوی شرایط مدارس که بر طبق نظامنامه سابق اعانه گرفته اند برای کمک خرج حق تعلیم خواهند داشت .

ماده دوم - مفاد در مد از اعتبار کمک خرج مصوب مخصوص مدارس ذکور و سی در صد برای

مدارس اناث و تربیت تقسیم آن بین مدارس که بر طبق تنخیس وزارت معارف ولجده مقررات این نظامنامه باشد بترا ذیل خواهد بود .

مدیره ابتدائی ذکور ماهی ۶۰ تومان

مدیره ابتدائی اناث - ۵۰

هر کلاس از دوره اول متوسطه ماهی ۲۰

هر کلاس از دوره دوم متوسطه - ۵۰

تبصره - چنانچه بعد از اجرای مفاد ماده فوق اضافه اعتباری بیافد که کمتر

از مبالغ مقرر در فقرات ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - باشد وزارت معارف مجاز

است اضافه مزبور را به هر یک از مدارس ذکور و اناث که صلاحیت داشته

باشد احاط نماید .

ماده سوم - هر یک از مدارس ابتدائی ذکور یا اناث که بموجب این نظامنامه کمک خرج

میگیرد از عده شاگردان کلاس ششم آن در امتحان نهائی دوره ابتدائی بعد فتاب

موفق فنون از دریا شخص کمک خرج ماهیانه خود محروم خواهد شد هر یک از

مدارس متوسطه که بر طبق این نظامنامه کمک خرج میگیرد از عده شاگردان کلاس

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

تاریخ ..... ماده .....
شماره .....
تاریخ ..... شماره .....
تاریخ ..... شماره .....

سوم یا ششم آن در امتحانات نهایی دوره اول یا دوره دوم متوسطه بعد نصاب موفقی نشوند از اخذ کمک خرج همان کلاس (سوم متوسطه یا ششم متوسطه) محروم خواهند گروید تبصره - چنانچه یک مدرسه در سال متوالی مشمول مقررات ماده فوق بشود از اخذ نصف کل کمک خرج و اگر سه سال متوالی مشمول مقررات مذکور گزرد از دریافت تمام کمک خرج خود محروم خواهد شد .

تبصره دوم - پس از امتحانات هر دوره پذیرفته شدگان از تمام مدارس نسبت بعمده کل داوطلبان آن دوره سنجیده میشود و صد چند آن معین میگردد و نتیجه حد نصاب مذکور در ماده فوق خواهد بود .

ماده چهارم - مدارس که اعانه دریافت میدارند باید به ترتیب ذیل تا کردانی که وزارت معارف معرفی میکند مجانی بپذیرند .

۱- در مدارس ابتدائی به نسبت هر سه تومان کمک خرج ماهیانه یک نفر شاگرد

۲- در دوره اول متوسطه به نسبت هر شش تومان کمک خرج ماهیانه یک نفر شاگرد

۳- در دوره دوم متوسطه به نسبت هر ده تومان کمک خرج ماهیانه یک نفر شاگرد

ماده پنجم - نظر باینکه مدرسه سادات پاشا مجانی است ماهی یکصد تومان از محل کمک خرج

مدارس ملی دریافت خواهد داشت و از سال تحصیلی (۱۳۰۹) (اول مهر) بعد نیز

مشمول مقررات مجز سوم از ماده اول و کلیه مقررات ماده سوم خواهد بود.

ماده ششم - مفاد ماده سوم این نظامنامه از اول مهر ۱۳۰۹ و بقیه مقررات آن از اول مهر ۱۳۰۸

بموقع اجرا خواهد گذارده شد .

این نظامنامه که مشتمل بر شش ماده است در تاریخ ۱۷ اسفند ماه ۱۳۰۸ بتصویب کمیسیون معارف

مجلس شورای ملی رسیده و بموجب قانون مصوب ششم بهمن ماه ۱۳۰۸ قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

دادگر

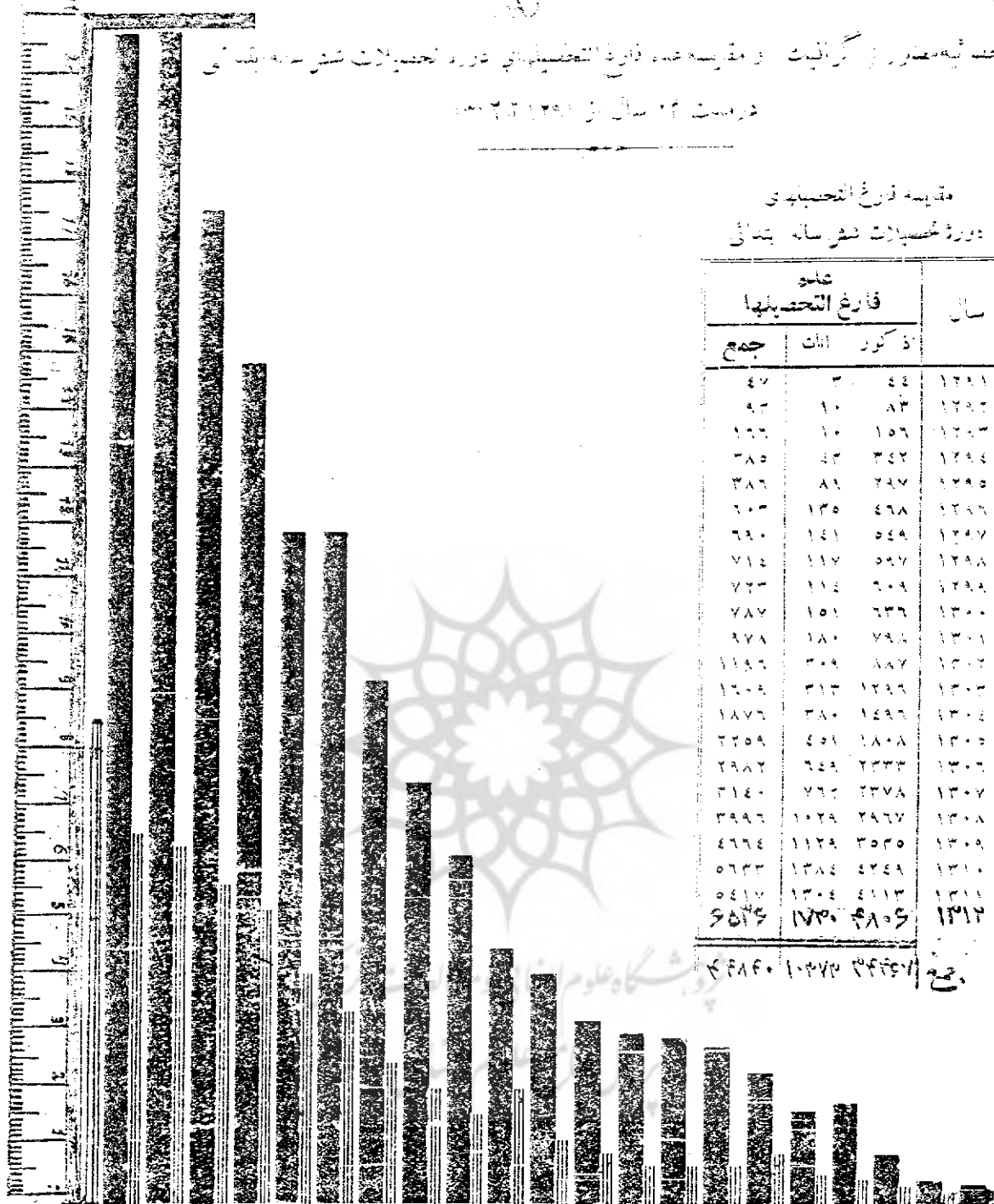

حد ثبوت در گرانیت و مقایسه عدد فارغ التحصیلان در دوره تحصیلات نشریه ملی
درست ۱۲ سال از ۱۳۰۲ تا ۱۳۱۲

مقایسه نوع تحصیلاتی
دوره تحصیلات نشریه ملی

سال	فارغ التحصیلان		جمع
	ذکور	اناث	
۱۳۰۲	۴۳	۳	۴۷
۱۳۰۳	۸۳	۱۰	۹۳
۱۳۰۴	۱۵۶	۱۰	۱۶۶
۱۳۰۵	۳۵۲	۳۲	۳۸۵
۱۳۰۶	۲۸۷	۸۱	۳۶۸
۱۳۰۷	۵۶۸	۱۳۵	۷۰۳
۱۳۰۸	۵۵۸	۱۵۱	۷۰۹
۱۳۰۹	۵۶۷	۱۱۷	۶۸۴
۱۳۱۰	۶۰۹	۱۱۲	۷۲۱
۱۳۱۱	۶۳۶	۱۵۱	۷۸۷
۱۳۱۲	۷۹۱	۱۸۰	۹۷۱
۱۳۱۳	۸۸۷	۲۰۹	۱۰۹۶
۱۳۱۴	۱۲۸۶	۳۱۳	۱۶۰۰
۱۳۱۵	۱۴۹۶	۳۸۰	۱۸۷۶
۱۳۱۶	۱۸۰۸	۴۵۱	۲۲۵۹
۱۳۱۷	۲۳۳۳	۶۵۸	۲۹۹۱
۱۳۱۸	۲۳۷۸	۷۶۲	۳۱۴۰
۱۳۱۹	۲۸۶۷	۱۰۲۸	۳۸۹۵
۱۳۲۰	۳۵۳۵	۱۱۲۸	۴۶۶۳
۱۳۲۱	۴۲۵۱	۱۳۸۵	۵۶۳۶
۱۳۲۲	۴۱۱۳	۱۳۰۴	۵۴۱۷
۱۳۲۳	۴۸۰۹	۱۷۳۰	۶۵۳۹

جمع ۶۴۸۴۰ ۱۰۷۷۲ ۳۴۳۷۱

مقیاس بجهت سال ۱۳۱۲
سال ۱۳۱۱ »
سال ۱۳۱۰ »
سال ۱۳۰۹ »
سال ۱۳۰۸ »
سال ۱۳۰۷ »
سال ۱۳۰۶ »
سال ۱۳۰۵ »
سال ۱۳۰۴ »
سال ۱۳۰۳ »
سال ۱۳۰۲ »
سال ۱۳۰۱ »
سال ۱۳۰۰ »
سال ۱۲۹۹ »
سال ۱۲۹۸ »
سال ۱۲۹۷ »
سال ۱۲۹۶ »
سال ۱۲۹۵ »
سال ۱۲۹۴ »
سال ۱۲۹۳ »

توضیح — هر سانتیمتر نماینده (۱۰۰) شاگرد است

علامت ذکور (تیره) علامت اناث (خطوط عمودی)

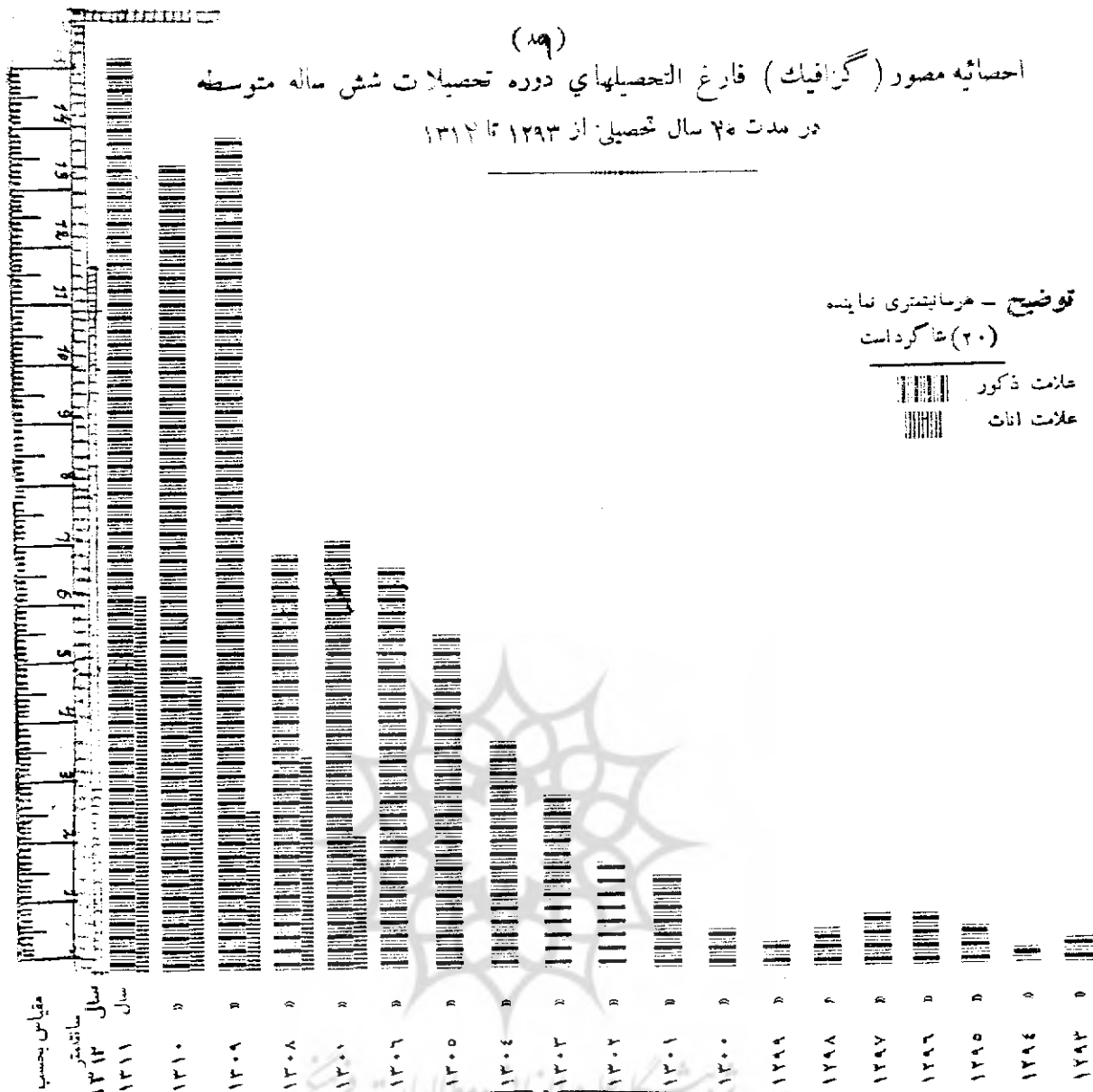
(۸۹)

احصائیه مصور (گرافیک) فارغ التحصیلان دوره تحصیلات شش ساله متوسطه

در مدت ۲۰ سال تحصیلی از ۱۲۹۳ تا ۱۳۱۲

توضیح - هراتیمتری نایبده
(۲۰) شاگرد است

علامت ذکور
علامت اناث

مقایسه کن فارغ التحصیلان دوره تحصیلات شش ساله متوسطه از سنه ۱۲۹۳ تا ۱۳۱۱

سال تحصیلی	عده فارغ التحصیلان		سال تحصیلی	عده فارغ التحصیلان	
	ذکور	اناث		ذکور	اناث
۱۲۹۳	۹	—	۱۳۰۱	۲۹	—
۱۲۹۴	۱	—	۱۳۰۲	۲۷	—
۱۲۹۵	۱۱	—	۱۳۰۳	۵۷	—
۱۲۹۶	۱۸	—	۱۳۰۴	۷۷	—
۱۲۹۷	۱۸	—	۱۳۰۵	۱۱۰	—
۱۲۹۸	۱۲	—	۱۳۰۶	۱۳۹	—
۱۲۹۹	۸	—	۱۳۰۷	۱۸۸	۴۰
۱۳۰۰	۹	—	۱۳۰۸	۲۰۰	۲۶
			۱۳۰۹	۲۳۲	۴۸
			۱۳۱۰	۲۷۴	۴۵
			۱۳۱۱	۳۲۱	۱۲۰
			۱۳۱۲	۳۰۹	۳۵۵
			مجموع	۲۶۷۱	۹۰۴